

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาการจัดการอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาการจัดการอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

การทบทวนมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ (8 ระดับ) ครั้งที่ 2/2566

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาการจัดการอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

มุ่งเน้นเฉพาะกลุ่มบุคลากรที่ปฏิบัติงานตามโรงพยาบาลหรือหน่วยงานบริการสุขภาพทั้งในองค์กรภาครัฐและเอกชนยังไม่มีใบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อเป็นหลักฐานตัวชี้วัดได้ว่ากลุ่มวิชาชีพดังกล่าวมีสมรรถนะในตำแหน่งอาชีพ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

ครั้งที่ 2

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

1. การปรับปรุงให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ
2. การรวมอาชีพนักประชาสัมพันธ์ทางการแพทย์ และอาชีพนักการตลาดทางการแพทย์ เป็นอาชีพสื่อสารการตลาดทางการแพทย์ ให้สอดคล้องกับปัจจุบัน
3. การเปลี่ยนแปลงชื่ออาชีพจากนักโสตทัศนูปกรณ์ทางการแพทย์ เป็น นักโสตทัศนศึกษาทางการแพทย์ เพื่อให้สอดคล้องขอบเขตงานด้านการจัดทำสื่อ
4. การเพิ่มอาชีพนักเวชระเบียน
5. ปรับระดับคุณวุฒิวิชาชีพ
 - 5.1 อาชีพนักโสตทัศนศึกษาทางการแพทย์ ระดับ 2 – 5 เป็น ระดับ 3 – 5
 - 5.2 อาชีพผู้ประกอบอาหารในโรงพยาบาล ระดับ 2 – 3 เป็น ระดับ 3 – 4
 - 5.3 อาชีพนักต้อนรับผู้ป่วย ระดับ 2 – 3 เป็น ระดับ 3
 - 5.4 อาชีพนักเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ระดับ 2 -3 เป็น ระดับ 3 – 4
 - 5.5 อาชีพธุรการหอผู้ป่วย ระดับ 1 – 3 เป็น ระดับ 3
 - 5.6 อาชีพนักดูแลเกี่ยวกับศพ ระดับ 1 - 5 เป็น ระดับ 3 – 5

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ

สาขาการจัดการอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

อาชีพนักเวชระเบียน ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
11001	จัดการข้อมูลเวชระเบียนพื้นฐาน
11002	บริการงานเวชระเบียน

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาการจัดการอุตสาหกรรมบริการสุขภาพ อาชีพนักเวชระเบียน ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีทักษะการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดไว้แล้วด้านการนำเข้าข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยและข้อมูลทางการแพทย์ บริการเวชระเบียน สามารถใช้อุปกรณ์และซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการทางการแพทย์ สามารถแก้ปัญหาพื้นฐานที่พบเป็นประจำ ภายใต้การควบคุมและแนวทางของผู้บังคับบัญชา คัดแปลงและเลือกใช้วิธีการทำงานที่เหมาะสม มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน มีพื้นฐานและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวกับงาน

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่เข้าสู่ระดับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพนักเวชระเบียน ระดับ 3 ต้องมีประสบการณ์ทำงานด้านเวชระเบียน ไม่น้อยกว่า 1 ปี

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

- 1) นักเวชระเบียน
- 2) ผู้ปฏิบัติงานในสถานพยาบาล หรือหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้อง ที่มีหน้าที่นำเข้าข้อมูลสารสนเทศทาง การแพทย์และงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

11001 จัดการข้อมูลเวชระเบียนพื้นฐาน

11002 บริการงานเวชระเบียน

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 11/10/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการดำเนินงานทางการแพทย์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล	10	บุคลากรมีศักยภาพในการปฏิบัติงานสนับสนุนการพัฒนากระบวนการของหน่วยงาน และสนับสนุนการดำเนินงานทางการแพทย์อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ บุคลากรมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน	110	จัดทำเวชระเบียน

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 11/10/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
110	จัดทำเวชระเบียน	11001	จัดการข้อมูลเวชระเบียนพื้นฐาน	11001.01	จัดการข้อมูลเวชระเบียน
				11001.02	รวบรวมข้อมูลเวชระเบียนและจัดทำรายงาน
		11002	บริการงานเวชระเบียน	11002.01	บริการเวชระเบียนผู้ป่วยนอก
				11002.02	บริการเวชระเบียนผู้ป่วยใน
				11002.03	บริการเวชระเบียนอย่างมีจรรยาบรรณ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 11001
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการข้อมูลเวชระเบียนพื้นฐาน
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

(รหัส ISCO 3252) นักเวชระเบียน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรู้และทักษะในการจัดการข้อมูลเวชระเบียนพื้นฐานตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานการทำงานหรือคู่มือการปฏิบัติงาน รวมทั้งรวบรวมข้อมูลเวชระเบียนและจัดทำรายงานได้อย่างเหมาะสม

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักเวชระเบียน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- คำประกาศสิทธิและข้อพึงปฏิบัติของผู้ป่วย
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560
- พระราชบัญญัติ การสาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560
- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
11001.01 จัดการข้อมูลเวชระเบียน	- จำแนกประเภทผู้ป่วยตามสิทธิการ รักษาพยาบาล - ซักประวัติส่วนตัวเพื่อนำเข้าข้อมูล - จัดทำหลักฐานสำหรับประวัติและบัตรประจำตัวผู้ป่วย เช่น ภาพถ่าย - บันทึกข้อมูล สแกน และจัดเก็บเวชระเบียนในระบบสารสนเทศ - จัดทำรูปเล่มเวชระเบียนผู้ป่วย - จัดเก็บเอกสารเวชระเบียนผู้ป่วย ตามมาตรฐานที่กำหนด - อธิบายมาตรฐานของเวชระเบียน - ยืนยันตัวบุคคล	ข้อสอบข้อเขียน
11001.02 รวบรวมข้อมูลเวชระเบียนและจัดทำรายงาน	- กำหนดแหล่งข้อมูลได้อย่างเหมาะสม - รวบรวมและบันทึกข้อมูล ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง - วิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานต่างๆ ให้มีความทันสมัย	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การถ่ายรูปแบบบุคคล
2. การสแกนเอกสาร
3. การพิสูจน์บุคคล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เบื้องต้นด้านเวชระเบียน
2. ความรู้เรื่องประเภทผู้ป่วยตามสิทธิการรักษาพยาบาล
3. ความรู้การใช้โปรแกรม EMR (Electronic Medical Record)

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required Skill and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการทดสอบความรู้
2. แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) และ/หรือเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อยขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในกรณีที่ผู้รับการประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนด ผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะและสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านและสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. การประเมินความรู้และทักษะปฏิบัติในหน่วยสมรรถนะนี้ จะต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีหน้าที่รับการรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น
2. การประเมินความรู้ในหน่วยสมรรถนะนี้ กำหนดให้ทำข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตหมายถึง การปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ หรือสถานการณ์อื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานรวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทรัพยากรที่ใช้หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

ปฏิบัติงานด้วยคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ เครื่องสแกนเนอร์ทั่วไป

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ข้อมูลเวชระเบียน หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยและข้อมูลการมารับบริการตรวจและรักษาโรค เช่น ชื่อ-นามสกุล เพศ อายุ ที่อยู่ สิทธิการรักษา การวินิจฉัยโรค วิธีหรือแนวทางการรักษาพยาบาล เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. ชุดสาหรณ์รวม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ทดสอบความรู้โดยใช้แบบแบบทดสอบความรู้
2. ใช้เอกสาร/หลักฐาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 11002
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บริการงานเวชระเบียน
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

(รหัส ISCO 3252) นักเวชระเบียน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดระบบบริการงานเวชระเบียนผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ควบคุม/กำกับ ตรวจสอบ และพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานเวชระเบียนผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในโดยปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักเวชระเบียน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- คำประกาศสิทธิและข้อพึงปฏิบัติของผู้ป่วย
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560
- พระราชบัญญัติ การสาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
11002.01 บริการเวชระเบียนผู้ป่วยนอก	1. จัดระบบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกเพื่อการตรวจรักษาและตามความต้องการของหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก 2. ควบคุม/กำกับ ตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานเวชระเบียนผู้ป่วยนอก 3. ตรวจสอบการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอก	ข้อสอบข้อเขียน
11002.02 บริการเวชระเบียนผู้ป่วยใน	1. จัดระบบเวชระเบียนผู้ป่วยในเพื่อการรักษาและตามความต้องการของหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก 2. รวบรวมเวชระเบียนผู้ป่วยในให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามมาตรฐานผู้ป่วยใน 3. ตรวจสอบการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยใน	ข้อสอบข้อเขียน
11002.03 บริการเวชระเบียนอย่างมีจรรยาบรรณ	1. บริการงานเวชระเบียนโดยคำนึงถึงสิทธิและข้อพึงปฏิบัติของผู้ป่วย 2. รักษาความลับข้อมูลของผู้ป่วยที่ปรากฏในเวชระเบียน	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสืบค้นเวชระเบียน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เรื่องการสืบค้นข้อมูลจาก Hospital Information System: HIS

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required Skill and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน

2. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการทดสอบความรู้

2. แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) และ/หรือเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อยขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในกรณีที่มีผู้รับการประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนด ผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะและสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านและสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. การประเมินความรู้และทักษะปฏิบัติในหน่วยสมรรถนะนี้

จะต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น

2. การประเมินความรู้ในหน่วยสมรรถนะนี้ กำหนดให้ทำข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตหมายถึงการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ

หรือสถานการณ์อื่น ๆ

ที่มีผลกระทบต่อการทำงานรวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีทรัพยากรที่ใช้หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

สืบค้นข้อมูลจาก Hospital Information System: HIS

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การบริการเวชระเบียนผู้ป่วยนอก หมายถึง กระบวนการจัดระบบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกเพื่อบริการ

ตรวจรักษาและตามความต้องการของหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก ควบคุม/กำกับ ตลอดจนตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานเวชระเบียนผู้ป่วยนอก รวมถึงตรวจสอบการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอก

2. การบริการเวชระเบียนผู้ป่วยใน หมายถึง กระบวนการจัดระบบเวชระเบียนผู้ป่วยในเพื่อบริการ

ตรวจรักษาและตามความต้องการของหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก รวบรวมเวชระเบียนผู้ป่วยในให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามมาตรฐานผู้ป่วยใน ตลอดจนตรวจสอบการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยใน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

นักเวชสถิติ และนักสถิติ

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ทดสอบความรู้โดยใช้แบบทดสอบความรู้

2. ใช้เอกสาร/หลักฐาน